

زندگی سیاسی ، اجتماعی

میرزا نصرالله خان

ملک المتکلمین

www.ketab.lk

نویسنده

مهدی ملک زاده

سرشناسه	: ملکزاده، مهدی، ۱۲۶۳ - ۱۳۳۴.
عنوان و نام پدیدآور	: زندگی سیاسی، اجتماعی ملک‌المتکلمین / مهدی ملک‌زاده
مشخصات نشر	: تهران: امید فردا، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	: ۴۸۰ ص. 978-964
شابک	: 8698-53-4-
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: ملک‌المتکلمین، نصرالله بن محسن، ۱۲۷۷ - ۱۳۲۶ ق.
موضوع	: ایران -- تاریخ -- انقلاب مشروطه، ۱۳۲۴ - ۱۳۲۷ ق.
رده بندی کنگره	: DSR ۱۳۸۸۱۴۵۳ / ۷۴۶۶ م
رده بندی دیویی	: ۰۷۵۰۹۲/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۸۷۶۱

انتشارات امید فردا

زندگی سیاسی، اجتماعی

میرزا نصرالله خان

ملک‌المتکلمین

نویسنده: مهدی ملک‌زاده

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۹۸-۵۳-۴

چاپ اول: ۱۴۰۰

شمارگان: ۷۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

نشانی: تهران - میدان انقلاب - ابتدای خ آزادی - ابتدای جمالزاده

جنوبی - کوچه دانشور - پلاک ۲ - واحد ۵

تلفکس: ۶۶۹۱۷۴۴۹ تلفن: ۶۶۹۱۳۵۶۸ - ۰۹۳۵۷۶۰۸۵۰۳

info@omidefarda.net

www.omidehfarda.ir

فهرست

دیباچه	۹
وطن به مردان بزرگ حق شناس است	۱۷
شناسنامه ملک المتکلمین	۲۹
فصل اول: مهاجرت به بمبئی	۳۷
فصل دوم: بازگشت به ایران	۹۱
فصل سیم: عوامل مؤثر در پیدایش مشروطیت	۱۲۵
فصل چهارم: شرکت اسلامیه	۱۳۳
فصل پنجم: انهدام آثار ملی	۱۴۵
فصل ششم: حرکت به تهران	۱۵۷
فصل هفتم: استقراض از روسیه	۱۶۷
فصل هشتم: سفر به شیراز	۱۸۳
فصل نهم: سرکوبی آزادیخواهان	۱۹۹
فصل دهم: تدارک و تمهیدات انقلاب	۲۰۵
فصل یازدهم: مجمع آزادمردان	۲۱۱
فصل دوازدهم: آغاز تحرکات انقلابی	۲۲۱
فصل سیزدهم: طلوع انقلاب	۲۲۹
فصل چهاردهم: صدور فرمان مشروطیت	۲۳۷
فصل پانزدهم: سیاست خارجی ایران	۲۴۳
فصل شانزدهم: گشایش مجلس اول	۲۵۱

فصل هفدهم : کمیته انقلاب ملی.....	۲۶۱
فصل هیجدهم : مشروطه مشروعه.....	۲۶۹
فصل نوزدهم : ایجاد انجمن های استبدادی.....	۲۷۹
فصل بیستم : نیرنگ تازه برای انقراض مشروطیت.....	۲۸۵
فصل بیست و یکم : معاهده هزار و نهصد و هفت.....	۲۹۹
فصل بیست و دوم : میدان توپخانه.....	۳۰۷
فصل بیست و سوم : باغ شاه.....	۳۱۷
فصل بیست و چهارم : آغاز دستگیری ها و التیماتوم شاه به مجلس.....	۳۲۳
فصل بیست و پنجم : منع نطق و انتشار جراید آزادیخواه.....	۳۲۹
فصل بیست و ششم : آخرین شب استبداد صغیر.....	۳۳۳
فصل بیست و هفتم : گفتگو با شاه.....	۳۵۷
فصل بیست و هشتم : مرثیه ای برای ملک المتکلمین.....	۳۶۵
فصل بیست و نهم : قیام عمومی بر ضد استبداد.....	۳۷۱
فصل سی ام : جنگ مستبدین و آزادی خواهان.....	۳۷۹
فصل سی و یکم : خلع محمد علی شاه.....	۳۸۷
فصل ضمیمه :.....	۳۹۱
اسناد و گزارش هایی چند از جنگ بین آزادی و استبداد.....	۴۱۷

دیباچه

«... بزرگترین وسیله سعادت هر ملتی درک این مطلب است که؛ دولت دولت‌ها، خاک وطن خانه ما و حفظ آن وظیفه ماست، کافه حقوق دولت و ملت حقوق مشترکه ماست.»

«... آقای و سرافرازی ما فقط بسته به استقلال ایران و عظمت اسلام است، که آن هم جز در سایه علم و دانش میسر نگردد...»

فرازی از خطابه‌های بلیغ و افکار بلند و عقاید ملت‌پرور ملک‌المتکلمین روحانی مبارز و از نخستین شهیدان راه آزادی و مشروطیت که با سخنان روشنگرانه و با زبانی فصیح و سرتاپا حکمت و فلسفه تخم آزادی و حکومت ملی را از سی سال قبل از انقلاب مشروطیت در دل‌ها کاشت. با همین خطابه‌های فصیح و متکلم بی‌نظیری که از یک روح آزاد و بی‌آلایش سرچشمه می‌گرفت، در هدایت افکار و تنویر ارواح مؤثر واقع شد. پیروزی انقلاب مشروطیت و برقراری حکومت ملی بر اثر خطابه‌های آتشین همین گویندگان و روشنگری و قلم نقاد و بی‌باک نویسندگان و با مجاهدت‌ها و جانفشانی‌های دلیرمردان عرصه شجاعت و صلابت به ثمر نشست. این شجره طیّبه که با خون بسیاری از آزادمردان بزرگ آبیاری شده شاخه‌های قانونمند و عدالت‌گستر آن با ثمره

قانون و امنیت بر تمام کشور سایه افکن شده است.

مردان بزرگ و آزادیخواهان و مجاهدین مخلص که با خون خود پایه و اساس مشروطیت و نظام جدید حکومت ملی را در برابر قدرت مطلقه و استبداد سلسله قاجار بنیان گذاشتند، هنوز بعد از گذشت صد سال و اندی بسیاری از آنان به درستی برای مردم و فرزندان وطن معرفی و شناخته نشده‌اند. چهره‌های جانباز و مجاهدین بی‌باک و فدائینی که با زبان و بیان و قلم خود نهضتی قوی و قدرتمند به وجود آوردند که توانست کاخ عظیم و درخت تنومند استبداد را که بر مال و جان مردم ریشه دوانده بود، سرنگون سازد، آن‌گونه که شایسته و بایسته این مردان تاریخ‌ساز است - افکار و اندیشه‌ها و مبارزات و جانبازی‌های آنان برای آیندگان و فرزندان این مرز و بوم معرفی و شناسانده نشده است.

جانفشانی‌های تعدادی از مجاهدان و پیشگامان انقلاب مشروطیت برای آمادگی فکری ملت و تقویت این نهضت ملی ابتدا توسط سخنوران و ناطقین دلیر و شجاعی چون ملک‌المتکلمین، سید جمال‌الدین اصفهانی، نویسندگان و روزنامه‌نگاران متهور و بی‌باکی همانند میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل، دهخدا، محمدرضا شیرازی معروف به مساوات صورت گرفت که هنوز آن‌طور که باید بخشی از مردم از نهضت‌های فکری آنان مطلع نبوده و از میزان فداکاریها و جانبازی‌های اسلاف خویش که با خون خود رژیم پارلمانی را برای ملت ایران به وجود آوردند به خوبی و شایستگی آگاه نیستند، و این بزرگ‌مردان و شهیدان راه آزادی را کاملاً نشناخته‌اند.